

KLJUČNI POUDARKI PRIPRAVE OBČINSKE CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE OBČINE ŠENTRUPERT

Kot je bilo že objavljeno, Občina Šentrupert pripravlja Občinsko celostno prometno strategijo (v nadaljevanju: OCPS). Priprava Občinske celostne prometne strategije Občine Šentrupert je vstopila v pomembno fazo, v kateri so bili na podlagi analiz in sodelovanja z javnostjo oblikovani vizija, cilji in ključne usmeritve prihodnjega prometnega razvoja. V nadaljevanju predstavljamo glavne poudarke dosedanjega dela, ki predstavljajo izhodišče za oblikovanje konkretnih ukrepov Občinske celostne prometne strategije.

Na izvedenih delavnicah in javni razpravi je bila skupaj z občani oblikovana naslednja vizija glede prometnega načrtovanja v občini Šentrupert:

»Občina Šentrupert si prizadeva za razvoj celostne prometne strategije, ki spodbuja zdrav in aktiven življenjski slog, zagotavlja visoko raven varnosti za vse udeležence v prometu in omogoča dostopnost do ključnih storitev za vse prebivalce. Z uvajanjem inovativnih in trajnostno naravnanih prometnih rešitev krepi lokalno gospodarstvo in izboljšuje kakovost življenja v povezani, varni in zeleni skupnosti. Naš cilj je ustvariti vključujoč trajnostni prometni sistem, ki podpira družbeno povezanost in omogoča vsem prebivalcem, da prispevajo k dinamični prihodnosti občine.«

Cilji strategije opredeljujejo konkretne izboljšave, ki naj bi jih dosegli z uresničevanjem OCPS. Na nacionalni ravni je pripravljen poseben zbir **sedmih obveznih ciljev**, ki predstavljajo podlago za uskladitev ciljev občinskih prometnih strategij.

Ti cilji so:

- Izboljšana kakovost življenja v privlačni, zeleni in povezani skupnosti.
- Znižanje lokalnih emisij onesnaževal in toplogrednih plinov.
- Bolj zdravi in bolj aktivni prebivalci.
- Vsem dostopen prometni sistem, ki omogoča socialno vključenost.
- Okrepljeno lokalno in regionalno gospodarstvo.
- Večja varnost vseh udeležencev cestnega prometa.
- Izboljšana dostopnost do storitev in aktivnosti.

Na delavnicah in javni razpravi v občini Šentrupert, so med sedmimi glavnimi cilji **udeleženci delavnic izbrali naslednje tri cilje kot najbolj prioritete:**

Prvi cilj: Večja varnost vseh udeležencev cestnega prometa

Ciljni vrednosti prvega cilja sta:

- **zmanjšati število nesreč pešcev in kolesarjev na 0 v petletnem obdobju (izhodišče 2 v obdobju 2018–22).**

- **zmanjšati število vseh nesreč s poškodbami in smrtmi** na 20 (izhodišče 24 v obdobju 2018–22).

Drugi cilj: Izboljšana dostopnost do osnovnih storitev in aktivnosti

Ciljni vrednosti drugega cilja sta:

- **povečanje deleža prihodov v šolo** s kolesom, peš ali z javnim prevozom za 10 %, glede na izhodišče 37% .
- **povečanje deleža prihodov na delo** s kolesom, peš ali z javnim prevozom za 10%, glede na izhodišče 9% .

Tretji cilj: Bolj zdravi in aktivni prebivalci

Ciljni vrednosti tretjega cilja sta:

- **Znižati nivo prekomerne prehranjenosti otrok** do leta 2032 na 22, glede na 23,8 leta 2024.
- **Znižati nivo prekomerne prehranjenosti odraslih** do leta 2032 na 50, glede na 53,4 leta 2024.

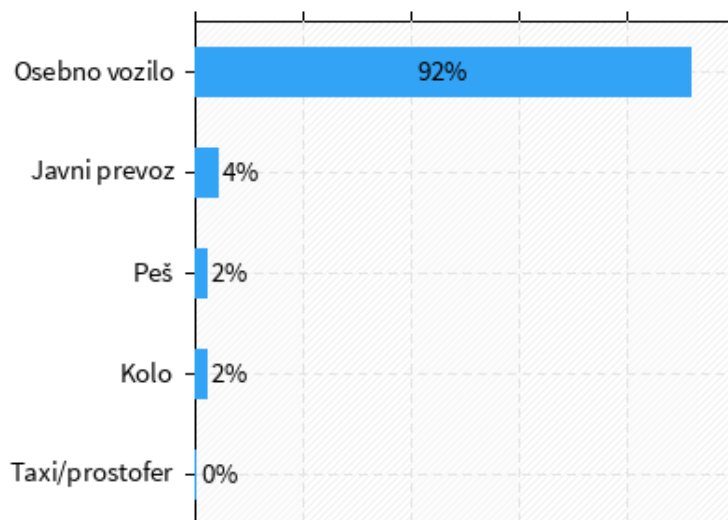

Slika 1 Utrinek iz javne razprave

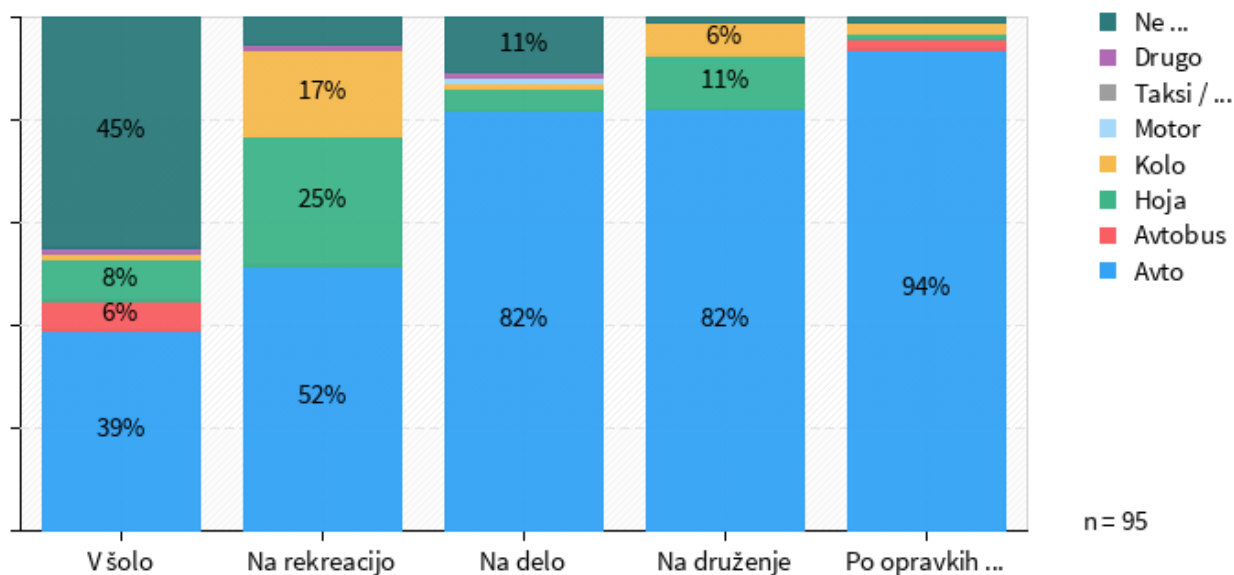
Rezultati ankete med občani o prometu

V okviru priprave Občinske celostne prometne strategije (OCPS) je Občina Šentrupert izvedla anketo med prebivalci, s katero je želela bolje razumeti njihove vsakodnevne potovalne navade, prometne težave in pričakovanja za prihodnost. Anketa je potekala med majem in novembrom

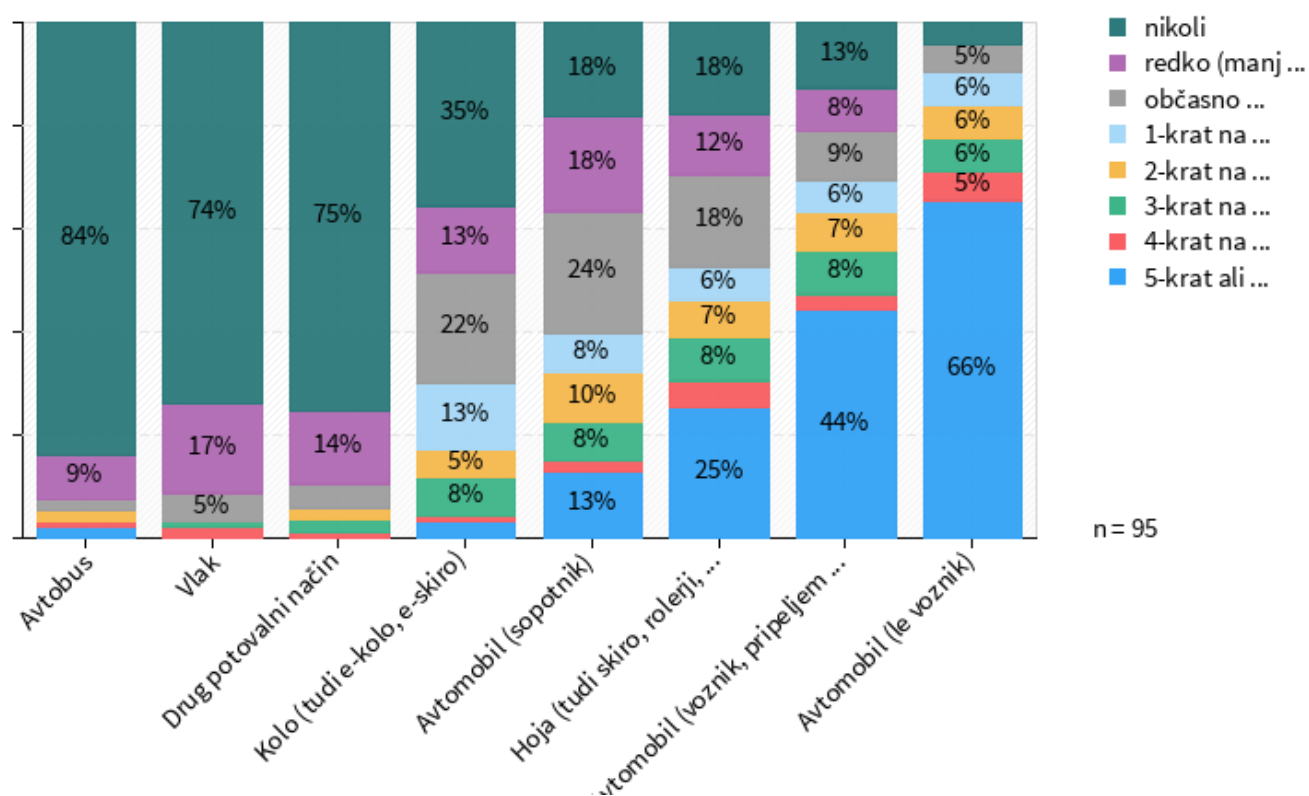
2024, izpolnilo pa jo je 126 občanov in občanov, kar predstavlja dober in reprezentativen vzorec glede na velikost občine.

Rezultati ankete kažejo, da je osebni avtomobil še vedno daleč najpogostejši način potovanja v občini. Kar 92 % vprašanih navaja, da avtomobil uporablja kot svoj glavni način mobilnosti. To velja predvsem za poti na delo (82 %) in po opravkih, kot so nakupi ali obiski storitev, kjer avtomobil uporablja kar 94 % anketiranih. Avto ostaja prevladujoč tudi pri poteh na druženje in v šolo, čeprav se pri slednjem pojavljajo tudi druge oblike prevoza.

Pri vsakodnevnih poteh se pokaže, da ima hoja pomembnejšo vlogo predvsem v prostem času. Na rekreacijo ali sprehod se peš odpravi 25 % vprašanih, s kolesom pa 17 %. To kaže, da interes za aktivne oblike mobilnosti obstaja, vendar je ta v veliki meri omejen na prosti čas, ne pa na vsakodnevne obveznosti, kot so delo, šola ali opravi.

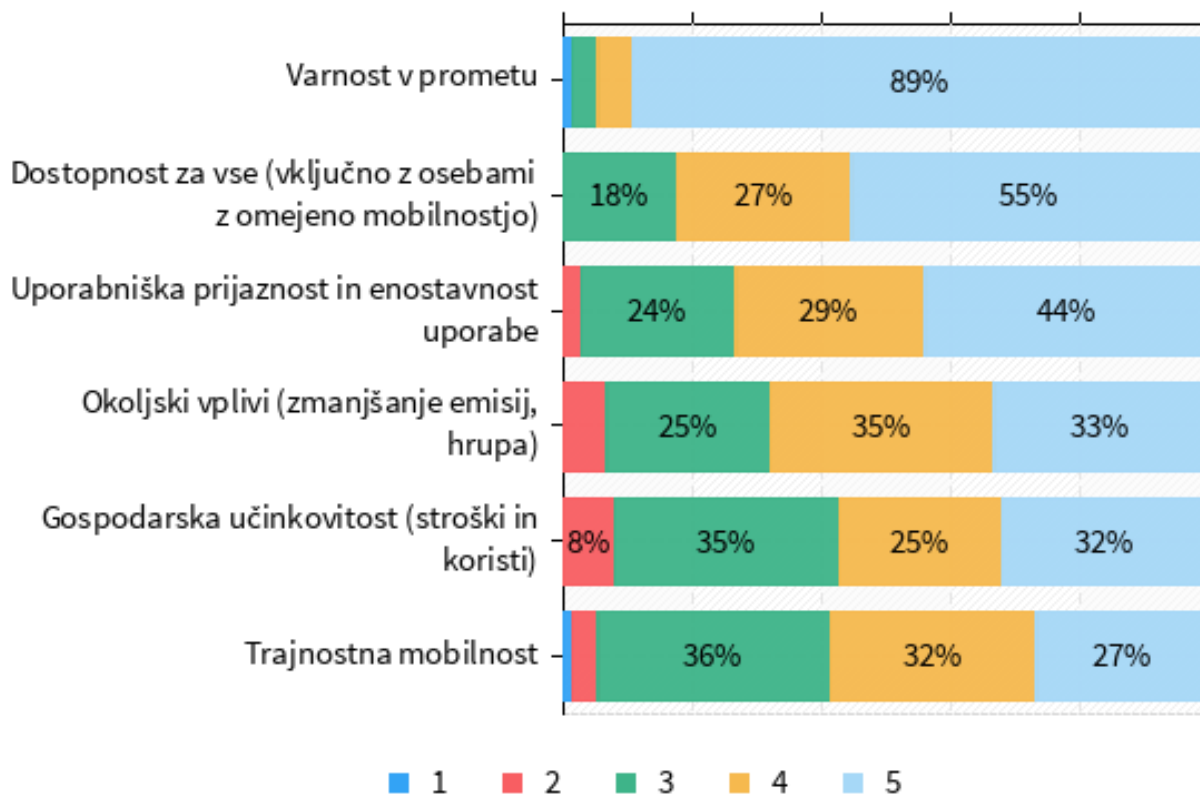

Podrobnejši vpogled v pogostost uporabe posameznih prevoznih sredstev pokaže, da kar 66 % anketiranih uporablja avtomobil (kot voznik brez sopotnikov) petkrat ali večkrat na teden. Javni prevoz uporablja zelo majhen delež prebivalcev, saj avtobus redno uporablja manj kot 1 % vprašanih, kar 84 % pa ga sploh nikoli ne uporablja. Podobno velja za vlak, ki ga večina prebivalcev ne uporablja, kljub temu da so nekateri razmeroma blizu železniške postaje.

Na vprašanje, kaj občane pri prometu v njihovem kraju najbolj moti, so prebivalci zelo jasno izpostavili predvsem težave, povezane z varnostjo in slabimi pogoji za hojo in kolesarjenje. Največ anketiranih motijo slabi pogoji za hojo, ki jih kot problem navaja kar 87 % vprašanih, sledijo slabi pogoji za kolesarjenje (72 %), ter nevarne in prehitre vožnje (62 %). Zelo pogosto je bila izpostavljena tudi varnost otrok in šolarjev (52 %), ter neustrezna prometna ureditev v okolici šol, vrtcev in javnih objektov (51 %).

Med drugimi pomembnimi težavami so občani navedli še slabo stanje cest (43 %) in promet tovornih vozil skozi naselje (39 %). Manj pogosto so bili omenjeni slaba javna razsvetljava in pomanjkanje parkirnih mest (po 24 %) ter slaba prometna kultura (20 %). Rezultati kažejo, da prebivalci prometne razmere doživljajo predvsem kot vprašanje varnosti in kakovosti vsakodnevnega bivanjskega okolja.

Rezultati ankete kažejo, da prebivalci Občine Šentrupert največji pomen pripisujejo prometni varnosti, saj jo kar 89 % anketiranih ocenjuje kot zelo pomembno. Zelo visoko je ocenjena tudi dostopnost za vse, ki jo več kot 80 % vprašanih ocenjuje kot pomembno ali zelo pomembno. Uporabniku prijazen in pregleden prometni sistem je pomemben za skoraj tri četrtine prebivalcev, kar kaže na željo po enostavnih in razumljivih prometnih ureditvah. Okoljski in trajnostni vidiki ter spodbujanje hoje in kolesarjenja so za večino prebivalcev pomembni, vendar nekoliko manj izraziti kot varnost in dostopnost.

Strateška vodila OCPS Občine Šentrupert in ključne usmeritve do leta 2032

Na podlagi analiz stanja, sodelovanja z javnostjo in jasno opredeljenih ciljev, je Občina Šentrupert v okviru Občinske celostne prometne strategije oblikovala strateška vodila, ki določajo glavne usmeritve urejanja prometa v prihodnjih letih. Vodila, ki izhajajo iz dejanskih prometnih razmer v občini in odražajo željo po večji varnosti, boljši dostopnosti ter bolj zdravem in kakovostnem bivanju za vse prebivalce, so naslednja:

Hoja: varnejše in dostopnejše poti za vsakdanjo rabo

Hoja ima v Občini Šentrupert pomembno vlogo predvsem pri šolskih poteh in krajših vsakodnevnih opravkih, vendar so razmere zanjo danes pogosto neustrezne. Največje priložnosti se kažejo v izboljšanju varnosti šolskih poti, ureditvi manjkajočih pločnikov in prehodov za pešce ter umirjanju prometa, zlasti ob regionalni cesti. Prioriteta občine je vzpostavitev varnejših in

dostopnejših pešpoti za vse generacije, ter ozaveščanje o pomenu hoje. Cilj je, da se do leta 2032 delež otrok, ki hodijo v šolo, poveča s 7 % na 15 %.

Kolesarjenje: varne šolske in rekreacijske poti

Kolesarjenje v občini trenutno omejuje pomanjkanje ustrezne kolesarske infrastrukture. Prav v slednji se skriva največja priložnost za razvoj kolesarjenja, zlasti na šolskih in rekreacijskih poteh. Prioriteta občine je izboljšanje pogojev za varno kolesarjenje z izgradnjo novih kolesarskih povezav, navezavo na državno kolesarsko omrežje ter krepitvijo prometne kulture vseh udeležencev. Cilj je, da se do leta 2032 delež otrok, ki kolesarijo v šolo, poveča z 8 % na 15 %.

Javni potniški promet: bolj dostopen in pogostejše uporabljen

Javni potniški promet v Občini Šentrupert trenutno ni dovolj privlačen za vsakodnevno uporabo, saj so avtobusne in železniške povezave redke, postajališča pa pogosto neustrezno urejena. Kljub temu javni potniški promet predstavlja pomembno priložnost za izboljšanje dostopnosti, zlasti za prebivalce brez lastnega avtomobila. Prioriteta občine je, da bi se lahko pri prevoznikih doseglo povečanje števila linij in frekvence javnega potniškega prometa na najbolj obremenjenih relacijah ter spodbujanje njegove uporabe. Cilj je, da se do leta 2032 skupno število potnikov v javnem potniškem prometu poveča za 20 % glede na leto 2024.

Motorni promet: več varnosti in manj odvisnosti od avtomobila

Avtomobil danes ostaja prevladujoč način prevoza, hkrati pa predstavlja največje varnostno tveganje, zlasti v središču naselja in na šolskih poteh. Občina vidi priložnost v umirjanju prometa, izboljšanju prometnih režimov in zmanjševanju rabe avtomobila za kratke razdalje. Prioriteta so ukrepi za večjo prometno varnost, boljšo signalizacijo ter ozaveščanje o odgovornem ravnanju v prometu. Cilj je, da se do leta 2032 delež voženj z avtomobilom za pot v šolo zmanjša s 64 % na 30 %, hkrati pa se delež prometnih nesreč z alkoholiziranimi povzročitelji zmanjša na 5 %.

Celostno prometno načrtovanje: učinkovito izvajanje in sodelovanje

Celostno prometno načrtovanje povezuje vse prometne stebre v enoten sistem in je ključno za uspešno izvajanje strategije. Občina Šentrupert kot priložnost prepoznava boljše povezovanje na medobčinski in regionalni ravni, uporabo podatkov ter redno sodelovanje z občani in deležniki. Prioriteta je učinkovito in pregledno izvajanje ukrepov strategije. Cilj občine je, da bo vsako leto izvedenih vsaj 80 % načrtovanih ukrepov OCPS.

NASLEDNJI KORAKI PRI PRIPRAVI OBČINSKE CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE

Na podlagi analiz stanja, mnenj občanov in oblikovanih strateških vodil, Občina Šentrupert vstopa v fazo priprave konkretnih ukrepov Občinske celostne prometne strategije. Ukrepi bodo zasnovani po posameznih prometnih stebrih in bodo usmerjeni predvsem v večjo prometno varnost, boljšo dostopnost, ter višjo kakovost bivanja v občini. Tudi v tej fazi bo Občina nadaljevala z vključevanjem javnosti in ključnih deležnikov. Končni nabor ukrepov skupaj z akcijskim načrtom, bo predstavljal temelj za postopno in usklajeno uresničevanje ciljev OCPS v prihodnjih letih.